

τόσον καλά έπολέμησε μετ' αυτού, ώστε έτραυματίσθη βαρέως καθ' ήν στιγμήν ώρα εις τήν έφοδον.

— Λάβε, άνδρείέ μου, ειπεν ο στρατηγός θέτων επί του στήθους του τον σταυρόν του Λεγεώνος τής Τιμηής, σου άξίζει να τον πάρης δύο φορές!..

(Μετάφρασις)

X.

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΚΡΕΒΑΤΙ

Τό ξέρω είμ' ένα πλάσμα ταπεινό
Σάν τόσα, χωρίς δύναμι και χάρι,
Κ' είμαι μιá στάλα 'ς τόν ώκεανό,
Κ' είμαι 'ς τόν κάμπο άσήμαντο χορτάρι.

'Αλλ' άκουσε τό όνειρο τό πλάνο
Πού φάνηκε 'μπροστά μου άστραφτερά
'Εκει πού είχα κλείσει μιá φορά
Τά μάτια μου 'ς τά γόνατά σου έπάνω.

Είδα πώς έκοιμώμουνα βαρειά
Σφιχτός από 'ναν ύπνο μολυβένιο
Και τό κρεβάτι μου μαλαματένιο
'Ελαμπεν από κάθε του μεριά.

Κ' ένθ' τά μάτια μ' έμεναν κλειστά
'Εβλεπαν απ' τό φώς αυτό λουσμένα.
'Απ' τό χρυσό κρεβάτι μου μπροστά
Πολλοί πολλοί περνούσαν όλοένα.

Κ' έβλεπα: 'ς τό κρεβάτι μου 'μπροστά
'Εσταματούσανε και δε μιλούσαν
Και μ' άνη μύρια μοσχολογιστά
Με ράντιζαν και με μοσχολοούσαν.

Κ' έβλεπα κόσμο άκίνητο, σκυφτό,
Με γόνατα 'μπροστά μου λυγισμένα,
'Αλλά κανένα μέσ' 'ς τόν κόσμο αυτό
Δέν ένοιωθα πού να πονή για μένα.

Δέν έβλεπα ένα στόμα να γελά,
Μιάν όψι από φροντίδα να βαραίνει,
Δυό μάτια δέν αντίκρυσαν θολά
Λάμψι παντού μαρμάρου ήταν χυμένη.

Παιδιά, γυναίκες, γέροι, νιοί, λαός
'Αμέτρητος μαρμάρωναν έμπρός μου,
Κ' έλεγες πώς εγώ ήμουν ο θεός
Τ' άλλόκοτου και στοιχειωμένου κόσμου.

'Αλλά θεός πού είχα για φιλά,
Κ' είχα για χείδια περισσή τρεμούλα!
Πού μ' όλη μου τη θεία φεγγολιά
'Εκρυβα μιá πελύπαθη καρδόουλα,

Κ' εκύτταζα καταφρονετικά
Λουλούδια, γονατίσματα, λιβάνια,
Θεός πού έλαχταρούσα πιό γλυκά
'Εναν περιστεριώνα απ' τά ουράνια!

Θεός με δίχως δύναμι καμμιá,
Παρά με τό προσκύνημα των άλλων
'Όπου μού πλάταιναν τήν έρημιá
Κ' έκαναν τον καυμό μου πιό μεγάλον.

Κ' είδα πώς μ' έπιασε καυμός τράνος
Νά διώξω τέτοιον ύπνο, να ξεπνήσω,
Και λόγια τρυφερά του καθενός
Νά είπω και γέλια μ' όλους ν' άρχι ήσω.

Και τάνθη, στέφαν' από με πλεχτά,
'Σ όλους να τά μοιράσω πεταχτά
Και με ταις νιáς και με τά παλληκάρια
Χορό να στήσω 'ς τά χλωρά χορτάρια.

'Αλλοίμονο! μιá δύναμι κρατά
Τό σώμα μου δεμένο 'ς τό κρεβάτι,
Τά χέρια μου 'ς τό στήθος καρφωτά,
Τό στόμα σφραγιστό, κλειστό τό μάτι.

Και μού βαραίνουν οι χιονάτοι άνθοι,
Σά νεκρολούλουδα, χέρια και στήθια...
'Αλλά του κάκου καρτερω να 'ρθή
Να με γλυτώση άνθρωπινη βοήθεια.

Και τότε μιá φωνή λαχταριστή
Μου ξεφυγεν απ' τής καρδιάς τά βάθη.
Μέσα 'ς τό λάρυγγα ή φωνή μου έχάθη,
Και να τί έλεγε πριν να σβυστή:

« Κάλλιο να είμ' άγνωριστος απ' όλους,
Και καταφρονημένος να γυρνά,
Να τρέχω, να βγγάω, και να πονά
Μέσα σε λόγγους, μέσα σε τριβόλους »

« Καλλίτερα τά πόδια μου γυμνά
Σ' άγκάθια, σε πρινάρια να 'ματώνω,
Και μέσ' 'ς ταις έρημιαίς και 'ς τά βουνά
Ρόδα ποτέ, φίδια να βρίσκω μόνο »

« Παρά να μ' έχ' ή Δόξα χαιδευτό
Κι' άνθοστεφάνωιο να μ' έχη θύμα,
Κ' εμπρός μου κόσμο να θωρῶ σκυφτό
'Σ τής Φήμης τό κρεβάτι, 'σα' σε μνήμα. »

« Μου φτάνει έμέ παράμερη ζωή,
Ψυχή και χέρια έλεύθερα να νοιώθω,
Κ' ή αγάπη, μαλακάτατη πνοή,
Να μού ξανάβη τής ζωής τόν πόθο. »

« Μου φτάνει ο ήλιος, άστρο εύλογητό,
'Όπως για όλους και για με να λάμπη,
Κ' οι κάμποι πού δουλεύω και πατώ
Να είνε τής πατρίδος μου οι κάμποι. »

« Μου φτάνει νάχω πάντα 'ς τό πλευρό
Συντρόφισσα, παρηγορήτρα 'Εσένα,
Μου φτάνει των βασάνων τό σταυρό
Μαζί να τον κρατούμε άντρειωμένα. »

Και 'ξύπνησ' από τ' όνειρο τό πλάνο
Πού πρόβαλε μπροστά μου άστραφτερά
'Εκει πού είχα κλείσει μιá φορά
Τά μάτια μου 'ς τά γόνατά σου έπάνω.

Τό ξέρω είμ' ένα πλάσμα ταπεινό
Σάν τόσα, χωρίς δύναμι και 'χάρι,
Κ' είμαι μιá στάλα 'ς τόν ώκεανό,
Κ' είμαι τής γής άσήμαντο χορτάρι.

Μά δέν ποθῶ τής Δόξης τά παλάτια,
Και τής 'Αθανασίας τόν ουράνό.
Χάρι και δύναμι νοιώθω, δυό μάτια,
Τά μάτια σου πού κλαίν' όταν πονά.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.